

Beleidsplan Protestantse gemeente Haren – Onnen

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding	4
1.1	Een lange weg	4
1.2	En nu een stap vooruit	4
1.3	Onze visie	4
1.4	Een gedeelde ambitie	4
1.5	Een nieuw beleidsplan als basis	5
1.6	De totstandkoming van het beleidsplan	5
1.7	De opzet van het beleidsplan	6
1.8	Een nieuw begin	6
1.9	Een gedicht tot besluit	6
Hoofdstuk 2	Eredienst	8
2.1	Inleiding	8
2.2	Doelstelling	8
2.3	Aandachtspunten voor het beleid	8
2.4	Werkwijze om dit beleid uit te voeren	9
Hoofdstuk 3	Pastoraat	10
3.1	Inleiding	10
3.2	Doelstelling	10
3.3	Aandachtspunten voor het beleid	10
3.4	Werkwijze om dit beleid uit te voeren	10
Hoofdstuk 4	Diaconaat	12
4.1	Inleiding	12
4.2	Doelstelling	12
4.3	Aandachtspunten voor het beleid	12
4.4	Werkwijze om dit beleid uit te voeren	12
Hoofdstuk 5	Vorming en toerusting	13
5.1	Inleiding	13
5.2	Doelstelling	13
5.3	Aandachtspunten voor het beleid	13
8.4	Werkwijze om dit beleid uit te voeren	13
Hoofdstuk 6	Jeugdwerk	15
6.1	Inleiding	15
6.2	Doelstelling	15
6.3	Aandachtspunten voor het beleid	15
6.4	Werkwijze om dit beleid uit te voeren	16

Hoofdstuk 7	Communicatie	17
7.1	Inleiding	17
7.2	Doelstelling	17
7.3	Aandachtspunten voor het beleid	17
7.4	Werkwijze om dit beleid uit te voeren	17
Hoofdstuk 8	Kerk in het Dorp	19
8.1	Inleiding	19
8.2	Doelstelling	19
8.3	Aandachtspunten voor het beleid	19
8.4	Werkwijze om dit beleid uit te voeren	20
Hoofdstuk 9	Financiën en gebouwen	21
9.1	Inleiding	21
9.2	Doelstelling	21
9.3	Aandachtspunten voor het beleid	21
9.4	Werkwijze om dit beleid uit te voeren	22
Bijlage	Taakveld Communicatie	23

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 Een lange weg

Vanaf de jaren '70 van de vorige eeuw trokken steeds meer lokale hervormde gemeenten en gereformeerde kerken met elkaar op: Samen op Weg. Deze ontwikkeling leidde op 1 mei 2004 tot de oprichting van de Protestantse Kerk in Nederland waarin "Hervormd", "Luthers" en "Gereformeerd" opgingen. Sindsdien zijn steeds meer lokale gemeenschappen gefuseerd. Ook de samenwerking tussen Dorpskerk en Gorechtkerk kent een lange voorgeschiedenis. Met als startpunt februari 1964 is op verschillende momenten het initiatief genomen om tot een formeel samengaan te komen. Om uiteenlopende redenen kwam het er echter steeds niet van.

Tegelijkertijd hebben we een ontwikkeling doorgemaakt waarin we stap voor stap naar elkaar toegegroeid zijn. Voorbeelden hiervan zijn ons gemeenschappelijk jeugdwerk AanBoord, de al geruime tijd bestaande samenwerking op het gebied van diaconaat in de DIRA, onze activiteiten op het gebied van vorming en toerusting en de gezamenlijke diensten in de zomermaanden.

1.2 En nu een stap vooruit

In 2023 is opnieuw het initiatief genomen om tot een verdere samenwerking tussen Dorpskerk en Gorechtkerk te komen. Kerkenraden kwamen bij elkaar, Colleges van Diakenen en van Kerkrentmeesters maakten (hernieuwd) kennis en bespraken thema's en vraagstukken waar we gezamenlijk mee te maken krijgen. Predikanten overlegden met elkaar over inhoud en vorm van eredienst en pastoraat. We organiseerden meerdere gezamenlijke gemeenteavonden. Een onafhankelijk procesbegeleider staat ons met raad en daad terzijde. En door de inzet van veel mensen zijn we op een moment gekomen waarop we met overtuiging en vertrouwen een volgende stap kunnen zetten. Hervormde gemeente Haren – Onnen en Gereformeerde kerk Haren – Onnen zijn voornemens om op 1 januari 2025 of zo spoedig mogelijk daarna als Protestantse gemeente Haren – Onnen verder te gaan. Een zeer hoopvolle ontwikkeling die een gezamenlijk beleidsplan dan ook rechtvaardigt.

1.3 Onze visie

Dit doen we met een gemeenschappelijke visie: *"Als Protestantse gemeente Haren-Onnen leven wij van en in Gods liefde. Wij proberen een meerkleurige, hoopvolle en zichtbare geloofsgemeenschap in en voor de samenleving te zijn. Wij hebben een vertrouwenwekkende gemeenschap voor ogen waar iedereen zich welkom en geaccepteerd weet en waar wij elkaar versterken."*

1.4 Een gedeelde ambitie

Nederland vergrijsst, ontgroent en ontwikkelt zich in toenemende mate tot een seculiere samenleving. Dit laatste zien we terug in een afname van het aantal mensen dat zich tot een bepaalde geloofsgemeenschap rekent en in kerkelijke betrokkenheid. In 2022 rekende 43 procent van de bevolking van 15 jaar en ouder zich tot een kerkelijke gezindte of levensbeschouwelijke groepering. Dit percentage was in 2012 nog 54%. In 2022 woonde 12% regelmatig een religieuze

dienst bij. Dit was in 2012 nog 17%. De afname van de religieuze betrokkenheid past dus in een langjarige trend.¹

De maatschappelijke ontwikkeling zoals hiervoor benoemd heeft niet alleen externe oorzaken. Theologen, waaronder prof. dr. Stefan Paas, wijzen erop dat christenen in dit deel van de wereld in toenemende mate zijn “verkerkelijkt”. Het geloofsleven van “kerkmensen” vindt vooral in en om de kerk plaats. Onbedoeld dragen wij bij aan een groeiende kloof tussen mensen “in” de kerk en mensen “daarbuiten”.² De jonge theologe Tabitha van Krimpen wijst in het verlengde hiervan op een ontwikkeling waarbij steeds minder twintigers en dertigers de kerk nog als plek ervaren die voor hen betekenisvol is.³ Vernieuwingsbewegingen in binnen- en buitenland laten zien dat de “krimp” geen noodlot is. Overal in de (westerse) wereld ontstaan andere en nieuwe vormen van kerkzijn. Nieuwe verbindingen tussen mensen. Andere manieren om geloof te delen en te vieren. Creatieve wegen om het Woord in Daad om te zetten.

Wij willen aan het samengaan van Dorpskerk en Gorechtkerk de gedeelde en hoopvolle ambitie verbinden om gezamenlijk nieuwe wegen in te slaan, voor volgende generaties betekenisvol te zijn en een zichtbare dienstbare rol in de samenleving te vervullen. Wij bouwen hierbij voort op de rijke traditie waaruit wij voortkomen en willen ons laten inspireren door hoopvolle initiatieven in binnen- en buitenland.

1.5 Een nieuw beleidsplan als basis

Visie en ambitie vragen om een concrete uitwerking. Wat staat ons na de fusie te doen en hoe pakken we het aan. In het beleidsplan werken we deze visie uit in concrete voornemens. Hierbij staan ons drie doelstellingen voor ogen:

- a. Allereerst willen we met dit beleidsplan inzetten op continuïteit en kwaliteit van bestuur en organisatie van de toekomstige gemeente. We willen waarborgen dat eredienst, pastoraat, diaconaat, vorming en toerusting, financieel beheer en al die andere taakvelden ook na de fusie goed en degelijk zijn geborgd en kunnen worden voortgezet.
- b. In de tweede plaats willen we gezamenlijk stappen zetten om toe te groeien naar een gemeenschap, waar we ons thuis voelen, waarin we met elkaar bidden en danken, vieren en rouwen, steunen en troosten en waar we naar elkaar en de wereld om heen omzien.
- c. In de derde plaats willen we ook - waar dit wenselijk en haalbaar is - nieuwe initiatieven oppakken om zo met elkaar invulling te geven aan de kerk van nu en morgen.

1.6 De totstandkoming van het beleidsplan

Dit beleidsplan komt niet uit de lucht vallen. In de gezamenlijke kerkenraadsvergadering van 13 november 2023 is door de gezamenlijke kerkenraden besloten een beleidsplan op te stellen. Tevens is een aantal taakvelden benoemd die in het kader van het beleidsplan uitgewerkt zouden moeten worden. Per taakveld is een groepje bestaande uit minimaal twee leden van de Dorpskerk en minimaal twee leden van de Gorechtkerk aan de slag gegaan om het betreffende taakveld uit te werken. Het resultaat is neergelegd in het conceptbeleidsplan. Het conceptbeleidsplan is

¹ Religieuze betrokkenheid in Nederland, Centraal Bureau voor de Statistiek, 2022

² Prof. dr. Stefan Paas, Vrede op aarde, Utrecht, 2023

³ Tabitha van Krimpen, Bottom Up Kerk, Utrecht, 2023

inhoudelijk besproken in de vergaderingen van de gezamenlijke Kerkenraad van 18 maart en 27 mei 2024. Op basis van de gemaakte opmerkingen is het beleidsplan aangepast en door de gezamenlijke Kerkenraad vastgesteld op 1 oktober 2024

1.7 De opzet van het beleidsplan

In het beleidsplan komen een groot aantal onderwerpen of beter gezegd taakvelden aan bod: eredienst, pastoraat, diaconaat, vorming en toerusting, jeugd- en jongerenwerk, communicatie en financiën. Elk hoofdstuk kent een vergelijkbare opbouw. In een korte inleiding wordt kort de inhoud van het betreffende taakveld omschreven: waar hebben we het over. Vervolgens wordt een beknopt antwoord gegeven op de vraag wat we op het betreffende taakveld de komende periode willen bereiken: wat is het doel? In een derde paragraaf worden aandachtspunten voor het beleid gegeven. In een afsluitende paragraaf wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe het beleid op het betreffende taakveld uitgevoerd gaat worden.

1.8 Een nieuw begin

Bij een fusie gaat het om tal van bestuurlijke, organisatorische en financiële zaken. Toch is dit niet de kern van het fusieproces. De kern is dat twee geloofsgemeenschappen, die zich al meer dan 130 jaar in relatieve zelfstandigheid hebben ontwikkeld, besluiten om gezamenlijk als één gemeenschap verder te gaan. En hoe je het ook wendt of keert: dat is spannend. We kennen allen de kerk die ons zo vertrouwd is, de mensen om ons heen die we van dichtbij of veraf kennen, de geschiedenis die we samen delen, de gewoonten en gebruiken die bij ons horen en het “gedoe” dat soms ook ontstaat daar waar mensen samenwerken. Maar de beoogde fusie is geen sprong in het diepe. Het voornemen vindt zijn diepste grond hierin dat wij als christenen bij elkaar horen, samen Gods Woord delen en uitdragen en bij willen dragen aan Gods plan met ons en de wereld als een plek waar vrede en gerechtigheid wortelschieten en vrucht dragen. Dit alles naar het voorbeeld van Jezus Christus en gedragen door de Heilige Geest. De Protestantse gemeente Haren – Onnen is een krachtige gemeente, geworteld in een lange en rijke protestantse traditie. Met mensen die zich gezien weten, voor elkaar betekenisvol willen zijn en bereid zijn voor elkaar en Gods kerk in te zetten. We bouwen voort op een rijk kerkelijk leven en met een gezonde financiële basis. Een geloofsgemeenschap op weg naar een nieuwe toekomst.

1.9 Een gedicht tot besluit

Ds. Reinier Kleijer dichtte op de oude Groninger kerken. Een prachtig gedicht waarin oud en nieuw met elkaar verbonden worden. Een gedicht dat ter afsluiting van deze inleiding niet mag ontbreken.

*Eeuwenlang hebben hier geklonken
woorden van vrede, liefd' en recht,
is er gebeden en gezongen
en zijn de Schriften uitgelegd.
Hier is verdriet en pijn en woede
en blijdschap jegens God verwoord
in het geloof dat die gevoelens
door Hem gezien zijn en gehoord.*

*Hier heeft het Woord van God geklonken
als taal en teken in de tijd,
is er gelezen en gezongen
van vrijheid en gerechtigheid.
Er is geworsteld en gestreden
om kwalijk menselijk gelijk.
Die wonden schrijven tot op heden
tot schande van Gods Koninkrijk.*

*Hier kunnen wij elkander vinden
als mensen naar Gods beeltenis,
beseffend: wij zijn Zijn beminden
door wie Hij in ons midden is.
Hier wordt de Heil'ge Geest ervaren
die mensen aan elkaar verbindt:
Dat wij ons niet blind moeten staren
op wat de ander anders vindt.*

*Wij zingen – hoe wij ook verschillen -
vandaag de lofzang eensgezind
het lied dat opklinkt uit de stilte:
dat de genade overwint,
dat met de liefde van Godswege
een nieuwe weg begaanbaar is
waarmee wij samen tot een zegen
zijn die alom verstaanbaar is.*

Hoofdstuk 2: Eredienst

2.1 Inleiding

De erediensten in Dorpskerk en Gorechtkerk hebben veel overeenkomsten. Beide orden van dienst zijn schatplichtig aan de Liturgische Beweging met haar terugkeer naar de vroege kerk, zoals zichtbaar in Kyrie en Gloria. De invulling van de dienst is in de Gorechtkerk wat vrijer dan in de Dorpskerk, zeker bij de Ochtendplusdiensten waarbij een band voor de muzikale begeleiding zorgt. In de Dorpskerk wordt gehecht aan een klassiek geschoolde organist. In de Gorechtkerk wordt gebruik gemaakt van een beamer om teksten en liederen te projecteren. In de Dorpskerk wordt gebruikt gemaakt van een gedrukte liturgie. Gemiddeld bezoeken ongeveer 60 mensen de dienst in de Dorpskerk en 100 de dienst in de Gorechtkerk. Beide diensten kunnen ook digitaal bekeken worden.

2.2 Doelstelling

De kerk is als levende gemeenschap in Christus een vierende gemeenschap. Op zondag en soms op andere momenten komen wij samen om door Woord, lied, sacrament en gebed bemoedigd en geïnspireerd te raken, en aangezet te worden tot zelfreflectie. Verschillende vormen van vieren zijn ons daarbij dienstbaar.

2.3 Aandachtspunten voor het beleid

a. Gemeenschappelijkheid

Als wij samen een gemeente vormen, brengt dat met zich mee dat wij samen vieren. Op die manier voelen we ons met elkaar verbonden en worden we een gemeenschap. Daarom is het belangrijk dat er op structurele basis diensten in een kerkgebouw zijn.

b. Vertrouwdheid

Mensen hechten aan gebruiken waarmee men vertrouwd is. Te denken valt aan het kerkgebouw waar men gewend is naartoe te gaan en de orde van dienst die gevolgd wordt. De eigen predikant roept ook vertrouwdheid op. Er zal een balans gevonden moeten worden tussen het gehecht zijn aan het eigen kerkgebouw en het gemeenschappelijk vieren.

c. Verscheidenheid

Hoe de vieringen vormgegeven worden, verschilt op sommige zondagen. Die verscheidenheid is een kracht, omdat dit beantwoordt aan de diversiteit die er bij de kerkgangers is en omdat daarmee andere groepen aangesproken worden dan gewoonlijk. Het mogelijk maken van die verscheidenheid is daarom heel waardevol.

d. Bemensing

Bij het opstellen van een rooster voor de kerkdiensten moet ook de beschikbaarheid van vrijwilligers in het oog gehouden worden. In een krimpende kerk mogen wij de belasting voor hen niet uit het oog verliezen.

2.4 Werkwijze om dit beleid uit te voeren

De hierboven genoemde invulling van de Eredienst zal op de volgende wijze worden uitgewerkt:

- a. Met de in paragraaf 2.3 genoemde aandachtspunten in het achterhoofd wordt er elk jaar een nieuw rooster opgesteld. Daarbij wordt uitgegaan van een dynamisch rooster, in die zin dat jaarlijks het gesprek gevoerd wordt over hoe vaak er enkel dienst is in een kerkgebouw en hoe vaak in beide. Al doende kunnen wij leren van ervaringen die wij opdoen, rechtdoen aan verlangens die ontstaan en oog blijven houden voor de bemensing.
- b. Bij de planning heeft het de voorkeur om de predikanten over de kerkgebouwen te laten rouleren om vertrouwdheid te bevorderen. Het is geen probleem als een predikant vaker in het ene gebouw voorgaat dan een andere, maar voorkomen moet worden dat er eigen 'territoria' ontstaan.
- c. Een liturgiecommissie kan gevormd worden om te bekijken hoe wij de verschillende groepen blijven aanspreken. Hoofdpdracht van deze commissie zou kunnen worden: bezinning op de kerkgang en de wijze van vieren in de twee kerkgebouwen. Belangrijk zal daarbij zijn om jongeren actief te betrekken bij deze bezinning.

Hoofdstuk 3: Pastoraat

3.1 Inleiding

Meer dan 50% van onze leden zijn ouder dan 65 jaar. Dit is de belangrijkste verklaring dat we de komende jaren te maken krijgen met een groeiende groep die wel pastorale zorg op prijs stelt, terwijl zij daar zelf geen actieve bijdrage aan kan leveren. We houden daarnaast rekening met een groeiend tekort aan pastorale ouderlingen en contactpersonen. Het moge duidelijk zijn dat het *verzorgingsmodel* waarbij het initiatief tot pastoraat bij predikanten, ouderlingen en contactpersonen haar tijd heeft gehad. De komende jaren werken we toe naar een *ontmoetingsmodel* van pastoraat voor alle leeftijdsgroep binnen de Protestantse Gemeente Haren – Onnen. Dit houdt in dat er ingezet wordt op een gezamenlijk omzien naar elkaar.

3.2 Doelstelling

Overall waar in de naam van Christus mensen met elkaar en over de grenzen van de kerk heen meeleven, is sprake van pastoraat. In het pastoraat zoeken mensen samen naar een begaanbare weg in geloofs- en levensvragen. Wij geven dit “omzien naar elkaar” vorm door het stimuleren en creëren van ontmoetingsmomenten in de kerk en bij mensen thuis.

3.3 Aandachtspunten voor het beleid

Wat de pastorale aanpak betreft werken we in 2024 en 2025 toe naar een volledig geïntegreerd pastoraat met wijken gekoppeld aan de predikanten. Hierin brengen Dorpskerk en Gorechtkerk hun omvang van predikanten in binnen het nieuw te vormen pastoraal team.

Bij het pastoraat willen we rekening houden met voorkeuren en wensen van gemeenteleden. Om deze reden wordt een tussenfase ingesteld. Wij gaan ervan uit dat gemeenteleden in crisissituaties een beroep doen op de predikant van hun wijk. Daarnaast is er voor ieder ruimte een andere keuze te maken. Die ruimte gunnen we elkaar gedurende vijf jaar.

De beschikbare ambtsdragers en contactpersonen worden in goed overleg over de nieuw te vormen wijken verdeeld.

Tegelijkertijd erkennen we het belang van het direct pastoraal contact tussen individuele gemeenteleden en predikant. Daarom moet dit ook in de toekomst mogelijk blijven.

3.4 Werkwijze om dit beleid uit te voeren

De hierboven genoemde invulling van het “ontmoetingspastoraat” zal op de volgende wijze worden uitgewerkt

- a. Pastoraat op eigen initiatief door alle gemeenteleden: ontmoetingen rond kerkdiensten, activiteiten rond Vorming & Toerusting, activiteiten gericht op jeugd en jongeren en spontane bezoeken.
- b. Pastoraat in de wijk door contactpersonen: bij verjaardagen, ziekte, etc.
Basisvoorzieningen pastoraat: nieuwíngekomene, kraambezoek, postfunctie, bloemengroet, koffiedrinken, betrekken bij vieringen en oecumene.

HERVORMDE GEMEENTE HAREN-ONNEN GEREFORMEERDE KERK HAREN-ONNEN

Beleid per functie uitmondend in taakomschrijving: pastorale ouderlingen, contactpersonen en wijkcoördinatoren.

- c. Het is belangrijk om de gemeente bij herhaling te betrekken bij de nieuwe werkwijze en er samen zorg voor te dragen dat het goede behouden blijft.
- d. Omdat “ontmoetingspastoraat” onze invalshoek wordt zullen we eerder beproefde modellen binnen de gemeente wegen op dit ontmoetingsaspect en bijvoorbeeld gespreksgroepen overlaten aan het taakveld Vorming & Toerusting.

Hoofdstuk 4: Diaconaat**4.1 Inleiding**

Het College van Diakenen zet zich in voor mensen die financiële steun en hulp nodig hebben, dichtbij en ver weg. Zo steunt de diaconie vele projecten, bijvoorbeeld voor dak- en thuislozen, vluchtelingen en verslaafden. Door dienstbaar te zijn aan deze mensen, geven de kerken vanuit de diaconie concreet gestalte aan de Bijbelse boodschap. Concrete voorbeelden van activiteiten vanuit de Diaconie: kerkgangers kunnen concrete bijdragen afgeven voor de Voedselbank Groningen en vanuit de Diaconie wordt jaarlijks de adventsgroet aan ouderen verzorgd. Verder is er een Werkgroep Goede Doelen die ieder half jaar een markt organiseert waarvan de opbrengst naar een goed doel gaat. Ook wordt eind juni een actie gehouden om vakantietassen te vullen voor kinderen die niet op vakantie kunnen.

4.2 Doelstelling

De diaconieën van Dorpskerk en Gorechtkerk werken in de praktijk al samen. We willen zo snel mogelijk de “formele schotten” die er nog zijn, opheffen. Dat betekent concreet: komen tot één gezamenlijke rekening en budget, met één voorzitter, met één penningmeester en één afdracht aan de landelijke PKN. Door het samengaan van beide diaconieën kan ook gestopt worden met de Diaconale Raad (DiRa).

4.3 Aandachtspunten voor het beleid

De beide diaconieën willen dit realiseren door zo snel mogelijk de kerkordelijke en administratieve stappen te organiseren, die nodig zijn voor het samengaan van beide diaconieën. Dit in voorbereiding van de formele fusie van Dorpskerk en Gorechtkerk.

4.4 Werkwijze om dit beleid uit te voeren

Beide Diaconieën hebben het beleid zoals dit hier op hoofdlijnen is weergegeven uitgewerkt in een gemeenschappelijk beleidsplan, begroting en meerjarenbegroting.

Hoofdstuk 5: Vorming en toerusting

5.1 Inleiding

In het verleden belegden Dorpskerk en Gorechtkerk hun eigen vormings- en toerustingsactiviteiten: kringwerk, lezingen, etc. Een aantal jaren geleden is er een gezamenlijke Commissie Vorming & Toerusting tot stand gekomen die zorg draagt voor:

- a. het coördineren van de verschillende vormings- en toerustingsactiviteiten,
- b. het publiceren hierover, veelal via de eigen kerkelijke kanalen en media (kerkblad / websites) en soms via berichten in plaatselijke bladen en affiches,
- c. het nemen van initiatieven op dit gebied en het zorg dragen voor de uitvoering ervan,
- d. het benaderen van deskundige inleiders/ sprekers bij de geplande activiteiten,
- e. het jaarlijks (september / oktober) uitbrengen van een brochure waarin alle activiteiten staan vermeld, alsmede het zorg dragen voor de verspreiding van de brochures aan alle gemeenteleden en aan de besturen van de andere plaatselijke kerken,
- f. het zorg dragen voor een goede verdeling van de activiteiten over de aan beide gemeentes verbonden gebouwen en het reserveren van de benodigde ruimtes.

De Commissie Vorming & Toerusting is samengesteld uit leden van beide gemeentes, waarbij gestreefd wordt naar een evenwichtige bemensing.

5.2 Doelstelling

De Commissie Vorming & Toerusting zet er zich na het samengaan van Dorpskerk en Gorechtkerk voor in om haar activiteiten voort te zetten en stelt zich hierbij het volgende ten doel:

- a. Activiteiten organiseren of bijeenkomsten te beleggen die op enige wijze zijn gerelateerd aan Bijbel, geloof, zingeving, spiritualiteit en/of kerk.
- b. Informatie te bieden en zich in te zetten voor verdieping over actuele geloofs- en levensvragen,
- c. Aandacht te besteden aan nieuwe ontwikkelingen op het gebied van geloof en kerk.
- d. Door middel van de ontmoetingen in de te organiseren activiteiten en de te beleggen bijeenkomsten het geloofsgesprek in de breedste zin van het woord te bevorderen.
- e. Recht te doen aan de verschillende geloofsbelevingen binnen de gemeente.
- f. Een programma te bieden voor de volle breedte van de gemeente (zowel wat leeftijden betreft, als wat accenten op denk- en op doeactiviteiten betreft).

5.3 Aandachtspunten voor het beleid

De Commissie Vorming & Toerusting onderhoudt contacten met gelijksoortige commissies van andere plaatselijke kerken, en in voorkomende gevallen met kerken over onze dorpsgrenzen heen. We informeren elkaar over en weer over te beleggen activiteiten en besteden daaraan aandacht in onze eigen vormen van publiciteit.

5.4 Werkwijze om dit beleid uit te voeren

Het beleid van de komende jaren zal erop gericht zijn om

- a. de bestaande activiteiten (die mogen rekenen op ruime belangstelling) te continueren,
- b. te zoeken naar nieuwe input qua ideeën en onderwerpen,

- c. de contacten met gelijksoortige commissies in andere plaatselijke kerken te onderhouden en zo mogelijk te intensiveren,
- d. leggen van contacten met gelijksoortige commissies in de regio voor wat betreft hun ervaringen met onderwerpen en sprekers,
- e. eventueel te kijken naar regionalisering van bepaalde activiteiten.

Hoofdstuk 6: Jeugdwerk

6.1 Inleiding

Al meer dan 50 jaar zet AanBoord Christelijk Jeugdwerk Haren zich in voor alle jongeren die samen met anderen hun geloof in God willen beleven. Voor elke leeftijdscategorie vinden er activiteiten plaats waarmee we jongeren een platform, een thuis, bieden om met geloofsbeleving bezig te zijn. AanBoord is het gezamenlijke jeugdwerk van Dorpskerk en Gorechtkerk en beide kerkenraden zijn via de jeugdouderlingen/jeugddiaken in Aan Boord vertegenwoordigd. Om jongeren te betrekken bij de kerk zijn er verschillende commissies met ieder een eigen doelgroep. Er zijn voor alle leeftijden activiteiten die worden georganiseerd door zo'n 65 enthousiaste vrijwilligers. Zij zetten zich o.a. in voor: oppasdienst, kindernevendienst, tienernevendienst, clubwerk, TeenSpirit en jeugdsoos 't Vooronder.

6.2 Doelstelling

Het doel van alle commissies is om alle jeugd, ook buiten de kerkgemeenschap, positief en betrokken met elkaar te laten omgaan. We hopen de jeugd een geborgen en veilig thuis te kunnen bieden en een platform te zijn waar het christelijk geloof bespreekbaar wordt gemaakt. We willen de kinderen/jongeren de connectie tussen het geloof en het dagelijks leven bijbrengen. We vinden het belangrijk om de christelijke normen en waarden aan hen mee te geven.

6.3 Aandachtspunten voor het beleid

We mogen best constateren dat we een goedlopend jeugdwerk hebben met veel activiteiten voor kinderen en jongeren van alle leeftijden. Natuurlijk zijn er ook aandachtspunten die we niet uit het oog mogen verliezen.

- a. Belangrijk is dat we oog hebben voor de jeugd. Ze vast weten te houden door te luisteren naar hun wensen. Hoe vergroten we de betrokkenheid van jongeren bij de kerkdiensten?
- b. Het is moeilijk om vrijwilligers te werven en vast te houden. Ons jeugdwerk is hiervan afhankelijk en het is dus een belangrijk punt van aandacht.
- c. Veel van het jeugdwerk vindt nu plaats in de ruimtes van 't Schip en het Gorechthuis. We mogen en kunnen ook gebruik maken van 'Ons Centrum' en de consistorie van de Dorpskerk. Uiteraard rekening houdend met de middelen die daar zijn.
- d. Er is een doorgaande lijn per leeftijdscategorie. Het is belangrijk dat men weet wat er allemaal georganiseerd wordt en waar je terecht kunt in de volgende fase van je jeugd.
- e. Aanvullend op het vorige punt is de PR van groot belang. Jongeren communiceren heel veel via hun telefoon. We moeten meegaan met de tijd en onze communicatiemiddelen aanpassen op wat de jeugd van ons verlangt.
- f. Niet alleen de kinderen/jongeren, maar ook de ouders willen graag op de hoogte gehouden worden van de activiteiten die plaatsvinden in de kerk. In de praktijk blijkt dat één bericht, mail, brief, of oproep vaak niet het gewenste effect heeft. We moeten berichten herhalen en jongeren (via hun ouders) blijven uitnodigen.

- g. De grootste zorgen van het moment betreffen de jongeren 16+. Hiermee is moeilijk tot geen contact te krijgen. Dit heeft onder andere ook gevolgen voor de jeugdsoos in 't Schip. Er is momenteel geen bestuur. We merken dat daarmee ook de activiteiten uitblijven en het soosbezoek van jongeren/jongvolwassenen sterk afneemt. Maar ook de opvolging van het overige jeugdwerk komt hiermee op langere termijn voor problemen te staan.

6.4 Werkwijze om dit beleid uit te voeren

Zoals eerder vermeld hebben we een goed draaiend jeugdwerk. Er zijn altijd zorgen, maar de wil is er om ons jeugdwerk bruisend en actief te houden. De aansturing van ons jeugdwerk is in handen van het dagelijks bestuur. Zij zijn de samenbindende factor en onmisbaar. Daarnaast zijn er vele vrijwilligers actief om het jeugdwerk in haar huidige vorm in stand te kunnen houden. De structuren en taakverdeling zijn voor alle onderdelen van het jeugdwerk duidelijk. Regelmatig wordt er tijdens de AanBoordvergadering geëvalueerd hoe alles gaat en hoe we ons jeugdwerk kunnen verbeteren. De kindernevendiensten van Dorpskerk en Gorechtkerk hebben inmiddels de samenwerking met elkaar gezocht om op hoogtijdagen samen op te trekken, in de veertigdagentijd tot Pasen en in de adventstijd tot kerst.

Hoofdstuk 7: Communicatie

7.1 Inleiding

Communicatie vormt binnen elke organisatie een cruciale functie. Dit geldt zeker in onze situatie. In het communicatiebeleid wordt een onderscheid gemaakt tussen interne en externe communicatie. Bij interne communicatie gaat het om de communicatie tussen de leden van de nieuwe gemeente onderling en tussen de verschillende organen van de kerk onderling en gemeenteleden. Bij externe communicatie gaat het om de communicatie tussen de gemeente als geheel en voor de gemeente belangrijke personen en organisaties. Bij dit laatste kan onder andere worden gedacht aan nieuwingskomenen, belangstellenden, omringende gemeenten en de classis.

7.2 Doelstelling

Het communicatiebeleid dat ons de komende periode voor ogen staat heeft een tweeledige doelstelling.

- a. Met betrekking tot de interne communicatie streven we ernaar dat we als gemeenteleden van de Protestantse gemeente Haren – Onnen naar elkaar toegroeien, elkaar (beter) leren kennen en weten te vinden en als christenen voor elkaar en voor de mensen om ons heen van betekenis te kunnen zijn.
- b. Met betrekking tot de externe communicatie zetten we in op het versterken en zichtbaar maken van de Protestantse gemeente Haren – Onnen, als een vertrouwenwekkende en gastvrije geloofsgemeenschap, in en voor de samenleving.

7.3 Aandachtspunten voor het beleid

Communicatie is een breed begrip voor het uitwisselen van boodschappen tussen mensen. Naast het direct menselijk contact zijn er vele media om een boodschap over te dragen. Om hierin gerichte keuzes te kunnen maken zijn de volgende aandachtspunten gekozen:

- Visuele identiteit/Logo
- Websites
- Gemeente-app zoals Donkey Mobile/Scipio
- Nieuwsbrieven
- Kerkbladen
- Persoonlijke mail/brief
- Kerk-TV en Kerkradio
- Sociale media
- Wekelijkse mededelingen
- Informatieboekjes
- Communicatieborden/posters

7.4 Werkwijze om dit beleid uit te voeren

Om de visie om te zetten naar communicatiebeleid zijn in bijlage 1 per aandachtspunt de huidige situaties vergeleken en adviezen geformuleerd voor een gezamenlijke korte en lange termijn aanpak.

HERVORMDE GEMEENTE HAREN-ONNEN GEREFORMEERDE KERK HAREN-ONNEN

Hierbij is rekening gehouden met de verwachte demografische, financiële en technologische ontwikkelingen.

Het streven is om in de (nabije) toekomst toe te werken naar een gemeenschappelijk model met optimale inzet van digitale middelen. Voorgesteld wordt om het uitwerken, borgen en bewaken hiervan onder te brengen bij een in te stellen Commissie Communicatie.

Bijlage 1 bevat een eerste aanzet voor de verdere uitwerking.

Hoofdstuk 8: Kerk in het Dorp

8.1 Inleiding

Dorpskerk en Gorechtkerk zijn van oudsher met Haren en Onnen verbonden. Door allerlei maatschappelijke ontwikkelingen zijn die relaties veranderd. De vraag die bij het taakveld “Kerk in het Dorp” centraal staat is hoe wij in die veranderende samenleving van betekenis kunnen zijn en blijven. Van betekenis voor individuele inwoners van Haren en Onnen, maar ook breder voor de samenleving waarvan we als kerk deel uitmaken.

8.2 Doelstelling

De Protestantse Kerk Haren – Onnen ontwikkelt nieuwe vormen van verbinding om in het leven van de inwoners van Haren en Onnen betekenisvol te zijn: individueel en als samenleving. Hierbij sluiten we aan bij activiteiten die onze beide geloofsgenootschappen nu al ondernemen en bouwen we voort op ervaringen die binnen de Protestantse Kerk in Nederland worden opgedaan.

8.3 Aandachtspunten voor het beleid

Van betekenis zijn voor elkaar is ieder mens gegeven. Voor elkaar betekenisvol willen zijn sluit aan bij wie we als christen willen zijn en de opdracht die God ons als kerk heeft gegeven. Van betekenis zijn ontstaat eerst en vooral daar we elkaar ontmoeten, elkaar leren kennen en onszelf in die ander herkennen. Dit is de kern van waaruit wij de doelstelling voor dit taakveld willen realiseren. Dit kan op heel veel verschillende manieren:

- a. Centrum voor nieuwe spiritualiteit en zingeving** Door ruimte te maken voor andere vormen van beleving van spiritualiteit en zingevingsvraagstukken kunnen we in contact komen met mensen die zich bij de meer traditionele vormen van godsdienstigheid minder thuis voelen.
- b. De Buurtkerk** In het concept van de Buurtkerk zoeken we de verbinding met maatschappelijke vraagstukken die voor de inwoners van Haren en Onnen belangrijk zijn. Voorbeelden hiervan zijn vitaal oud worden, sociale veerkracht, omgaan met ingrijpende levensgebeurtenissen, maar ook behoud en versterking van voorzieningen en duurzaam leven.
- c. Plaats voor culturele ontmoeting en verrijking** Kerken zijn van oudsher dragers van cultuur. Onze beide kerken doen ook nu al veel op dit gebied. Door onze activiteiten ontwikkelen we ons tot een broedplaats voor cultuur en ontmoeting.
- d. Huis van de Tijd** Sociale contacten zijn een bron van plezier, praktische hulp en advies en (mentale) gezondheid: ook voor ouderen. Met het “Huis van de Tijd” realiseren we open ontmoetingsruimte waar senioren met elkaar de dingen doen waar zij energie van krijgen, ervaringen delen die hen hebben gemaakt tot wie zij nu zijn, nieuwe contacten leggen die ons leven verrijken en met elkaar thema’s en vraagstukken verdiepen die het ouder worden met zich meebrengen. Door het open karakter kunnen ook randkerkelijke en niet kerkelijke leden zich gemakkelijker aansluiten.
- e. Meer aandacht voor mensen met beginnende dementie** Na de diagnose kunnen mensen met dementie nog meerdere jaren prima functioneren: als partner, als ouder, als buur en vriend of vriendin. Het is belangrijk dat zij zo lang mogelijk de dingen kunnen doen waar zij betekenis aan ontlenuen. Als kerk nemen we het initiatief om samen met andere maatschappelijke organisatie een plaats te realiseren waar mensen met een beginnende vorm van dementie volledig tot hun

recht komen, zich thuis voelen en met elkaar activiteiten kunnen ondernemen die voor hen belangrijk zijn.

8.4 Werkwijze om dit beleid uit te voeren

Bij de uitwerking stellen we de volgende werkwijze voor:

1. Binnen de nieuwe Kerkenraad wordt een groep gevormd die wordt belast met de uitwerking van dit taakveld.
2. De werkgroep “Kerk in het Dorp” werkt de verschillende hier geschetste ideeën uit aan de hand van de volgende criteria:
 - a. In hoeverre sluit het initiatief bij onze algemene visie
 - b. In hoeverre draagt het initiatief bij aan versterking van de verbinding tussen kerk en dorp
 - c. In hoeverre biedt het initiatief mogelijkheden om toegang te krijgen tot nieuwe deelnemers en vrijwilligers.
 - d. In hoeverre biedt het initiatief mogelijkheden om aanvullende middelen te verwerven die nu nog niet voor ons als kerk toegankelijk zijn.
 - e. Een inschatting van de benodigde investeringen en menskracht inclusief de haalbaarheid hiervan.
3. Randvoorwaarde is dat de ontwikkeling hiervan niet ten koste mag gaan van de eigen kerkelijke activiteiten.
4. De werkgroep ontwikkelt een of meer concrete voorstellen voor de kerkenraad.
5. Besluitvorming door de kerkenraad.

Hoofdstuk 9: Financiën en gebouwen

9.1 Inleiding

In dit beleidsplan passeerde een groot aantal onderwerpen de revue. In dit afsluitende hoofdstuk staan het financieel beleid centraal. Achtereenvolgend staan we stil bij de doelstelling van het financieel beleid, de inhoudelijke aandachtspunten van dit beleid en de werkwijze om dit beleid uit te voeren.

9.2 Doelstelling

Doel van het financieel beleid is om de materiele voorwaarden te scheppen om datgene wat wij als levende geloofsgemeenschap willen zijn en doen mogelijk te maken: nu en in de toekomst. Wij willen dit doen binnen de kaders zoals deze door de landelijke kerk zijn gesteld en de eisen die uit een degelijk financieel beheer voortvloeien.

9.3 Aandachtspunten voor het beleid

Zowel Dorpskerk en Gorechtkerk kennen een solide financiële basis. De Dorpskerk heeft jaarlijks een exploitatietekort dat uit reserves kan worden aangevuld. De Gorechtkerk kent op dit moment (nog) een sluitende exploitatie, waarbij jaarlijks een bescheiden bedrag aan de reserve kan worden toegevoegd.

We houden er rekening mee dat onze inkomsten de komende jaren stap voor stap zullen afnemen. Dit hangt samen met de verwachting van een dalend aantal kerkleden. De verwachte daling van inkomsten zal op termijn moeten leiden tot maatregelen om onze inkomsten te laten groeien dan wel uitgaven te beperken. Bij dit laatste kan worden gedacht aan beperking van de formatieruimte voor predikanten en materiële kosten waaronder gebouwen. Omdat beide kerken beschikken over voldoende financiële buffers is er alle ruimte en tijd om inkomsten en uitgaven stap voor stap op elkaar af te stemmen.

Specifieke punten aan aandacht zijn:

a. Degelijk financieel beheer

De basis voor een solide financieel beleid is een professionele administratie en rapportage van inkomsten en uitgaven. Lange tijd voerden beide kerken de financiële administratie op een professionele wijze in eigen beheer. Zowel Dorpskerk als Gorechtkerk hebben besloten om de financiële administratie onder te brengen bij het kerkelijk bureau van de Protestantse Kerk Groningen. Bewaking van de kwaliteit van deze dienstverlening zal ook in de toekomst blijvend punt van aandacht zijn.

b. Gezonde financiële buffers

Mede door het in het verleden gevoerde beleid beschikken Dorpskerk en Gorechtkerk over gezonde financiële buffers. Deze buffers zullen in eerste instantie worden aangewend om schokken in daling van inkomsten op te vangen. Uitgangspunt blijft dat er voldoende financiële ruimte blijft om tegenvallers op te vangen. Op geleide van richtlijnen vanuit de landelijke kerk en CCBB zal het vermogensbeleid de komende jaren worden ingevuld.

c. Verdienvermogen kerkelijke bezittingen vergroten

Hiervoor is aangegeven dat wij rekening houden met een daling van inkomsten uit kerkelijke bijdragen en collectes. Om deze reden is het van belang om in het financieel beleid in te zetten op het vergroten van het verdienvermogen uit onze kerkelijke bezittingen. (Commerciële) verhuur zal hierbij ook in de toekomst een vaste waarde zijn.

d. Slagvaardig anticiperen op wijzigingen in inkomsten en uitgaven

Hoewel er op korte termijn geen dwingende reden is om knopen door te hakken staat de toekomstige kerkenraad voor de opgave om de komende jaren een visie te ontwikkelen met betrekking tot de formatieruimte voor predikanten, het toekomstig gebruik van kerkgebouwen en kerkelijke centra en de wijze waarop de ondersteuning van onze kerkelijke activiteiten kan worden georganiseerd. Door middel van een systematische meerjarenbegroting willen we de kerkenraad in staat stellen om zich adequaat op toekomstige ontwikkelingen voor te bereiden en slagvaardig op te treden.

e. Investeren in vergroening en verduurzaming

Binnen zowel Dorpskerk als Gorechtkerk is veel aandacht voor vergroening en verduurzaming. Waar dit kan zetten we in op verduurzaming van gebouwen en het op een verantwoorde manier omgaan met alles wat ons “te leen” is gegeven.

9.4 Werkwijze om dit beleid uit te voeren**a. Begroting en meerjarenbegroting**

Vorbereiding en uitvoering van het financieel beleid zijn kerkordelijk neergelegd bij het College van Kerkrentmeesters. De uitgangspunten zoals deze hiervoor zijn toegelicht, worden jaarlijks uitgewerkt in begroting en meerjarenbegroting. Beide worden door de kerkenraad, gehoord de gemeente, vastgesteld. Als onderdeel van het begrotingsproces willen we een normenkader vermogensontwikkeling ontwikkelen op basis waarvan de financiële ruimte voor predikantsformatie, huisvestingslasten en overige materiele lasten kan worden vastgesteld.

b. Werkprogramma kerkelijk beheer 2025 - 2035

Naast het financieel beleid zal door het College van Kerkrentmeesters een groot aantal onderwerpen worden opgepakt. Om hierin ordening en prioriteitstelling te brengen is een concept werkprogramma kerkelijk beheer 2025 – 2035 opgesteld. Het werkprogramma zal jaarlijks met de kerkenraad worden besproken.

BIJLAGE: Taakveld communicatie

Aandachtspunt	Huidige situatie	Korte termijn 1-3-2025 gerealiseerd	Lange termijn
Visuele identiteit / Logo	GK: HG: 	 Protestantse Gemeente Haren - Onnen 	?
Websites	Dorpskerkharen.nl Gorechtkerk.nl	- Logo's aanpassen - Onderling verwijzen - Vernieuwen pkn.haren.nl als portal voor de beide websites	Functioneel integreren
Gezamenlijke communicatie-app	We maken op dit moment gebruik van mail, whatsapp, etc.	Besluit invoering gezamenlijke gemeente-app, bijvoorbeeld Donkey Mobile	Invoering gezamenlijke gemeente-app, bijvoorbeeld Donkey Mobile
Nieuwsbrief	Incidenteel per e-mail	Gezamenlijk, elk kwartaal, ook op papier	2-wekelijks
Kerkbladen	4-luik GK: Groninger Kerkbode	- Vernieuwen uiterlijk - Bezorglijst automatisch HG ook vermelden	In nieuwsbrief? ?
Persoonlijke brief/mail	CvK Kerkbalans CvD Acties Welkomstberichten	Logo aanpassen Logo aanpassen Integreren	Integreren Integreren
Kerk-TV	Kerkomroep.nl	Geen actie	Geen actie
Kerk-radio	FM-band	Geen actie	?
Social media	Facebook: Aan Boord , Dorpskerk Haren , Gorechtkerk Instagram-account: Aan Boord HG: WhatsApp KR	Logo's aanpassen ?	? Eigen kerk-App
Wekelijkse mededelingen	HG: Papieren liturgie GK: Beamer	Geen actie	In nieuwsbrief
Boekjes	V&T Gemeentegids 2020	Logo aanpassen AVG beperkingen?.....	In nieuwsbrief In kerk-App